

Ministarstvo javnih radova
ul.Arsenija Boljevića 2a, City Mall/III sprat, 81000 Podgorica
Broj: 01426/26-1347/4
Podgorica, 28.04.2026.

POJAŠNJENJE

Tenderske dokumentacije broj 05-27/26 od 17.04.2026. godine (šifra postupka # 112960) za izvođenje radova na rekonstrukciji - dogradnji Doma zdravlja Berane

Povodom zahtjeva za pojašnjenje Tenderske dokumentacije, Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke, u skladu sa članom 95 stav 2 Zakona o javnim nabavkama, na postavljena pitanja daje sljedeće odgovore:

II. OPŠTE ČINJENIČNO STANJE Tehnička specifikacija predmetne nabavke sadrži 389 pozicija koje obuhvataju građevinsko-zanatske, hidrotehničke, termotehničke, elektroinstalacione i radove na sistemima slabe struje. Sistematskim pregledom specifikacije utvrđeno je da više od šezdeset različitih pozicija sadrži navođenje konkretnih naziva proizvoda, tipova, modela i, u značajnom broju slučajeva, tačnih kataloških brojeva proizvođača, sa formulacijom „ili ekvivalent“. Navedeni pristup formulisanju tehničke specifikacije otvara više pitanja zakonske usklađenosti, i to naročito u pogledu:

- poštovanja načela jednakog tretmana, nediskriminacije i obezbjeđenja konkurencije (član 10. ZJN);
- zabrane upućivanja na određeni proizvod, marku, tip, patent ili proizvođača (član 88. stav 2. ZJN);
- zahtjeva za definisanjem objektivnih kriterijuma ekvivalentnosti kada je upućivanje izuzetno dozvoljeno (član 88. stav 4. ZJN);
- dužnosti obrazlaganja procijenjene vrijednosti nabavke i analize tržišta (član 82. stav 4. ZJN).

U cilju omogućavanja podnošenja ponuda pod jednakim uslovima za sve potencijalne ponuđače, a istovremeno radi zaštite javnog interesa u pogledu racionalnog trošenja javnih sredstava, zainteresovano lice traži pojašnjenja po sljedećim pitanjima.

Pitanje 1 — Schneider Electric: kataloški brojevi kao specifikacija U pozicijama 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180 i 181 tenderske dokumentacije (razvodni ormari GRO_M, GRO_A, RO_PS_M, RO_PS_A, RO_DS_M, RO_DS_A, PMO i RT_AP), navedena je oprema proizvođača Schneider Electric sa tačnim kataloškim brojevima: A9F94125, A9F94120, A9F94132, A9F93116, A9F93110, A9F94116, A9F95325, A9F41425, LV481403 i DF2FGN50, kao i tip INTERPACT INS. Navedeni alfanumerički oznake nisu generičke tehničke karakteristike — one su kataloške šifre proizvoda Schneider Electric iz proizvodnog programa iC60L i Acti 9 serije. Provjerom u javno dostupnom katalogu Schneider Electric utvrđuje se da svaki kod označava tačno jedan proizvod (primjerice: A9F94125 = iC60L 1P 25A karakteristika C).

Pita se naručilac:

- (a) Na osnovu koje tehničke analize je izabrano navođenje katalogskih brojeva konkretnog proizvođača umjesto funkcionalnih parametara (napon, struja, karakteristika okidanja, prekidna moć, dimenzije modula po DIN 43880)?
- (b) Smatra li naručilac da navođenje katalogskih brojeva (npr. „A9F94125“, „LV481403“) predstavlja upućivanje na konkretan proizvod u smislu člana 88. stav 2. ZJN?
- (c) Ako smatra da ne predstavlja, kojim to funkcionalnim karakteristikama odgovaraju baš navedeni kodovi, i zašto iste ne bi bile navedene umjesto kodova?
- (d) Koji objektivni kriterijumi ekvivalentnosti, u smislu člana 88. stav 4. ZJN, su predviđeni za ocjenu da li proizvod drugog proizvođača (npr. Hager, ABB, Eaton, Siemens, Legrand) odgovara zahtjevu formulisanom navođenjem katalogskog broja Schneider Electric?

Pitanje 2 — Thorn i Zumtobel: SAP kodovi kao specifikacija rasvjete U pozicijama 198, 200, 201, 202, 203, 204, 206, 213, 214, 215 i 216 navedene su LED svjetiljke proizvođača Thorn i Zumtobel, i to sa tačnim SAP kodovima proizvođača:

- Thorn: 96222746, 96222745, 92989251, 96634889, 96666256, 96633305;
- Zumtobel: 42186126, 42185645, 42185646, 42185644.

Ukazuje se da su Thorn Lighting i Zumtobel Lighting dio iste korporativne grupe (Zumtobel Group), te da efektivno predstavljaju jednu komercijalnu liniju proizvodnje. Navođenje SAP kodova isključuje mogućnost ponude opreme drugih proizvođača čak i kada ta oprema ispunjava sve tehničke karakteristike iz opisa.

Pita se naručilac:

- (a) Kojim tehničkim razlogom je opravdano navođenje SAP kodova proizvođača (npr. „96222746“, „42186126“) u javnom tenderu?
- (b) Koji su objektivni parametri rasvjete (lumen, W, lm/W, CCT, CRI, UGR, IP, IK, MacAdam, životni vijek) oni ključni koji diktiraju baš taj proizvod, a koji se ne mogu formulisati neutralno?
- (c) Da li su razmatrane alternative drugih proizvođača iz istog razreda (Philips/Signify, Ledvance, Trilux, ERCO, iGuzzini, Fagerhult, Disano, Regent, Performance in Lighting), i ako jesu — kojim konkretnim parametrima one ne zadovoljavaju definisane funkcionalne zahtjeve?

Pitanje 3 — Inim Previdia: proprietary ekosistem za detekciju požara U pozicijama 274–287 (instalacija dojave požara Dom zdravlja) i pozicijama 324–334 (instalacija dojave požara Apoteka) specificiran je kompletan sistem za detekciju požara isključivo proizvođača Inim Electronics, i to sa navedenim tipovima uređaja: Previdia-C100LG, Previdia-MSG, Previdia-C-DIAL, S-ED100 (detektor Iris/Enea serije), ID100, S-EB0010 (podnožje), ES2021RE, IS2021RE (sirene), S-EC0020, IC0020 (ručni javljači), EM312SR (I/O modul), FBOX100. Napominje se da svi navedeni uređaji rade isključivo na Inim proprietary protokolu (Enea serija). Detektori, moduli i sirene drugih EN54 sertifikovanih proizvođača nisu kompatibilni sa Inim centralom, niti Inim detektori rade na centralama drugih proizvođača. Na evropskom tržištu, pod EN54 sertifikatom, paralelno je prisutno najmanje desetak tehnički ekvivalentnih proizvođača (Bosch, Siemens Cerberus, Honeywell/ESSER, Notifier, Hochiki, Kentec, Advanced Electronics, GST, Schrack Seconet, Hertek, Detectomat), od kojih svaki ima kompletan proprietary ekosistem.

Pita se naručilac:

- (a) Kojim tehničkim argumentima se objašnjava izbor isključivo Inim Previdia ekosistema, s obzirom da svi navedeni konkurentski proizvođači posjeduju EN54-2, EN54-4, EN54-7, EN54-17 i EN54-23 sertifikate?
- (b) Da li je u fazi pripreme tenderske dokumentacije izvršena tehnička analiza najmanje tri ponuđača sertifikovanih po istim EN54 standardima, u smislu člana 82. stav 4. ZJN?
- (c) Kako naručilac tumači formulaciju „ili ekvivalent“ u ovom kontekstu, s obzirom da fizička priroda proprietary sistema znači da ekvivalent u praksi nije moguće ponuditi kao djelimičnu zamjenu — već samo kao potpunu zamjenu cjelokupnog sistema drugim proizvođačem?
- (d) Koji su objektivni kriterijumi ekvivalentnosti (iz člana 88. stav 4. ZJN) po kojima će se ocjenjivati ponuda koja sadrži sistem drugog proizvođača (npr. Bosch FPA-5000, Siemens Sinteso, Honeywell ESSER FlexES)?

Pitanje 4 — LG multi-split: jedinstveni vendor u klimatizaciji U pozicijama 349–356 specificiran je sistem klimatizacije isključivo proizvođača LG Electronics, sa navedenim tipovima jedinica: MU3R19 U23, MU4R27 U42, MU5R40 U42 (spoljašnje jedinice), PM05SK NSA, PC09SK NSJ, PC12SK NSJ (zidne unutrašnje jedinice), CT12F NR0 (kasetna jedinica), PREMTB001 (žičani kontroler). Multi-split sistemi po svojoj tehničkoj prirodi rade isključivo sa unutrašnjim jedinicama istog proizvođača, jer komunikacioni protokol između spoljašnje i unutrašnje jedinice, kao i logika upravljanja kapacitetom rashladnog medija između više unutrašnjih jedinica preko jedne spoljašnje, predstavljaju zatvorene inženjerske rješenja svakog proizvođača. Na evropskom tržištu paralelno su prisutni sistemi ekvivalentnog kapaciteta i energetske klase proizvođača Daikin, Mitsubishi Electric, Mitsubishi Heavy Industries, Toshiba, Panasonic, Samsung, Fujitsu, Hisense, Midea i Gree.

Pita se naručilac:

(a) Kojim se tehničkim ili funkcionalnim razlozima opravdava specifikacija tačnih tipova LG opreme (do nivoa oznake „MU5R40 U42“), s obzirom da rashladni i grijni kapaciteti (1.2–16 kW) i upotrebljeni freon (R32) predstavljaju industrijski standard za ovu klasu uređaja?

(b) Da li je razmotrena mogućnost da ponuđač isporuči kompletan multi-split sistem drugog proizvođača (koji po prirodi stvari mora biti kompletan — ne može se kombinovati), i ako jeste, kojim objektivnim kriterijumima će se ocjenjivati ekvivalentnost takve ponude?

(c) Da li su unutrašnje jedinice (zidne i kasetne) birane prema estetskim ili dimenzionalnim preferencijama koje favorizuju isključivo LG seriju, i ako jesu, na osnovu kog projektnog akta?

Pitanje 5 — Bosch ozvučenje: jedinstveni vendor u sistemu razglasa U pozicijama 288–293 specificiran je sistem ozvučenja isključivo proizvođača Bosch, sa navedenim tipovima: LBB1990/00 (6-zonski kontroler sa integrisanim pojačalom 240W i EN54-16 sertifikatom), PRM-UST (izvor zvuka), LBB1956/00 (pozivna stanica), LBC3086/41 (plafonski zvučnik EN54-24), LBC3081/02 (vatrootporna kutija), LBC1420/10 (atenuator). EN54-16 sertifikat za sisteme razglasa u funkciji evakuacije posjeduju brojni evropski proizvođači — Honeywell (Variodyn), TOA, Siemens Cerberus, Castel, ESSER/Honeywell, Hertek, DNH, Baldwin Boxall, te sam Bosch.

Pita se naručilac:

(a) Kojim tehničkim razlozima se opravdava ekskluzivno navođenje Bosch opreme sa tačnim kataloškim brojevima (LBB1990/00, LBC3086/41, itd.), s obzirom da svi pomenuti parnjaci posjeduju EN54-16 odnosno EN54-24 sertifikat?

(b) Koji su objektivni funkcionalni parametri koje treba zadovoljiti alternativno rješenje da bi bilo prihvaćeno kao ekvivalent?

Pitanje 6 — Baumit: šesterostruko navođenje u jednoj poziciji U poziciji 96 tenderske dokumentacije (izrada termo fasade od kamene vune d=10cm), u okviru jedne jedinice mjere, navedeno je ŠEST različitih proizvoda proizvođača Baumit: • Baumit Pro (sistem) • Baumit ProContact (lijepak) • Baumit StarTex (staklena mrežica) • Baumit Uniprimer (predpremaz) • Baumit Silicattop (fasadni malter) • Baumit Silikatcolor (fasadna boja) Ista kombinacija ponovljena je u pozicijama 97 i 98. Kumulativni efekat istovremenog navođenja šest proizvoda jednog proizvođača, u istoj poziciji, de facto eliminiše alternativne fasadne sisteme drugih proizvođača (Röfix, Caparol, Sto, Weber-Saint-Gobain, Mapei, Knauf), čak i kada ti sistemi ispunjavaju ETA i CE sertifikacione zahtjeve za ETICS (External Thermal Insulation Composite Systems).

Pita se naručilac:

(a) Kojim tehničkim razlozima se opravdava istovremeno navođenje šest proizvoda istog proizvođača u jednoj poziciji?

(b) Da li ponuđač može ponuditi kompletan ETICS sistem drugog proizvođača (koji po svojoj prirodi mora biti kompletan, sa lijepkom, mrežicom, predpremazom, malterom i bojom istog proizvođača, radi garancije sistema)?

(c) Koji su objektivni funkcionalni parametri (npr. ETA broj, klasa požarne reakcije, paropropusnost, vodoupojnost, toplotna provodljivost, mehanička otpornost) koji su neophodni — i zašto su oni izraženi kao nazivi Baunit proizvoda umjesto kao numerički zahtjevi?

Pitanje 7 — KLEEMANN Atlas: unutrašnja tehnička kontradikcija Pozicija 101 navodi: „Ugradnja hidrauličnog lifta KLEEMANN Atlas EU ili ekvivalent, nosivosti 1000kg. Visina dizanja 6500mm.“ Provjerom javno dostupnog kataloga proizvođača KLEEMANN (kleemannlifts.com) utvrđuje se da serija Atlas (Atlas Basic, Atlas Premium, Atlas RPH R) nije hidraulična već traction MRL (Machine Room Less) liftovi sa gearless motorom i 2:1 obustavljanjem. Ovo je očigledna unutrašnja kontradikcija u specifikaciji — tender traži „hidraulični lift“ ali navodi tipske oznake traction serije.

Pita se naručilac:

(a) Traži li se hidraulični ili traction (zabuznjen) lift? Kontradikcija u specifikaciji onemogućava tačno razumijevanje zahtjeva.

(b) Ako se traži hidraulični lift — kojim proizvodom KLEEMANN-a se opravdava navođenje „Atlas EU“ kao hidrauličnog (kada KLEEMANN Atlas serija nije hidraulična)?

(c) Ako se u stvari traži traction MRL lift — zašto tekst pozicije tvrdi da se radi o hidrauličnom, i da li naručilac može ispraviti opis da odgovara funkcionalnim zahtjevima?

(d) Koji su objektivni kriterijumi ekvivalentnosti (nosivost, visina dizanja, broj stanica, brzina, tip vrata, EN 81-20/50 sertifikat, prema potrebi EN 81-72 za vatrootporne liftove ili EN 81-70 za liftove za osobe sa invaliditetom) po kojima će se ocjenjivati liftovi drugih proizvođača (Otis, Schindler, KONE, ThyssenKrupp, Wittur, Orona, FREE Elevator)?

Pitanje 8 — DVC video nadzor: provjera porijekla proizvođača U pozicijama 265, 267, 268, 269, 316, 318 i 319 specificirana je oprema za IP video nadzor „proizvođač DVC Njemačka“, sa tačnim tipovima: DRN-1682RP, DCN-TM5125N, DAJ-44, DAM-32, DRN-0451RP. Provjerom javno dostupnih izvora (dvc.video, alarmautomatika.com) utvrđuje se da DVC nije njemački proizvođač — DVC je privatni brend (private label) kompanije Alarm Automatika iz Republike Hrvatske, osnovan 2003. godine, pri čemu se DVC uređaji zasnivaju na komponentama proizvođača poput Sony (CMOS senzori), Nextchip, Techpoint i HiSilicon (DSP), sklapani u Aziji. Atribucija „DVC Njemačka“ stoga ne odgovara činjeničnom stanju.

Pita se naručilac:

(a) Na osnovu kojeg izvora je u tenderskoj dokumentaciji DVC označen kao proizvođač iz Njemačke?

(b) Koji su funkcionalni parametri (rezolucija, protokol kompresije, osjetljivost, IP zaštita, podrška Onvif, AI analitika) oni koji su neophodni, i zašto su specificirani u obliku DVC tipskih oznaka umjesto kao numerički i protokolski zahtjevi?

(c) Da li su razmotreni ekvivalenti drugih proizvođača IP video nadzora dostupnih na evropskom tržištu (Axis Communications, Bosch Security, Hanwha Vision, Hikvision, Dahua, Milestone, Avigilon, Uniview, Mobotix)?

Pitanje 9 — Kriterijumi ekvivalentnosti (čl. 88 st. 4 ZJN) Tenderska dokumentacija na više od šezdeset mjesta sadrži formulaciju „ili ekvivalent“ uz naznačene proizvode i proizvođače. Međutim, ni u Knjizi I (opšti dio tenderske dokumentacije), ni u tehničkoj specifikaciji, ni u posebnim uslovima za dokazivanje tehničkih kapaciteta — nisu definisani objektivni kriterijumi po kojima će se vršiti ocjena ekvivalentnosti. Član 88. stav 4. ZJN izričito propisuje: „Naručilac je obavezan da u tenderskoj dokumentaciji odredi objektivne kriterijume za ocjenu ekvivalentnosti.“ Praksa Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki višekratno je kvalifikovala formulaciju „ili ekvivalent“ bez propisanih kriterijuma ekvivalentnosti kao de facto određivanje konkretnog proizvoda, u smislu čl. 88. st. 2. ZJN.

Pita se naručilac:

(a) Gdje u tenderskoj dokumentaciji su, za svaku pojedinačnu poziciju koja sadrži formulaciju „ili ekvivalent“, definisani konkretni tehnički parametri po kojima će se ocjenjivati ekvivalentnost?

(b) Ako ti kriterijumi nisu izričito navedeni, da li naručilac namjerava da izmijeni tendersku dokumentaciju prije isteka roka za podnošenje ponuda — i ako da, na koji način i u kojem obimu?

(c) Po kojoj se proceduri ponuđač obraća naručiocu radi prethodne suglasnosti za ekvivalentnu stavku prije podnošenja ponude, i u kom roku naručilac odgovara na takav zahtjev?

Pitanje 10 — Analiza tržišta i procijenjena vrijednost (čl. 82 st. 4 ZJN) Član 82. stav 4. ZJN propisuje obavezu naručioca da procijenjena vrijednost nabavke bude utvrđena na osnovu istraživanja tržišta, analize cijena, prethodnih nabavki ili drugih relevantnih podataka. Član 85. ZJN propisuje obavezu vođenja dokumentacije o postupku. S obzirom na obim tenderske dokumentacije (389 pozicija) i šire komercijalne posljedice izbora više od šezdeset konkretnih brendova i modela, zainteresovano lice traži uvid u metodološku osnovu na osnovu koje je formirana procijenjena vrijednost od 650.000,00 EUR.

Pita se naručilac:

(a) Na osnovu kojih izvora (prethodne nabavke, analiza tržišta, ponude dobavljača, prosječne cijene) je utvrđena procijenjena vrijednost nabavke?

(b) Da li je u fazi pripreme tenderske dokumentacije konsultovano više od jednog ponuđača po svakoj značajnoj sistemskoj stavci (lift, klimatizacija, dojava požara, video nadzor, ozvučenje, rasvjeta, razvodni ormari)?

(c) Da li je izrađena analiza rizika koncentracije tehničkih zahtjeva na jednog proizvođača (single-vendor lock-in) po svakom sistemu, i koji su zaključci te analize?

Pitanje 11 — Neizdjeljivanje nabavke po partijama Predmetna nabavka obuhvata radove u vrijednosti od 650.000,00 EUR koji po svojoj funkcionalnoj prirodi predstavljaju više tehnološki različitih cjelina: građevinsko-zanatske radove, stolariju i bravariju, hidrotehnički razvod, termotehničku instalaciju, elektroinstalaciju jake i slabe struje, liftovske radove, radove dojava požara, video nadzora i ozvučenja. Član 59. ZJN propisuje da naručilac može, ako je to opravdano tehničkim, ekonomskim ili organizacionim razlozima, predmet nabavke podijeliti u partije — čime se omogućava učešće većeg broja kvalifikovanih ponuđača, uključujući mala i srednja preduzeća. Praksa EU (Direktiva 2014/24/EU, čl. 46) jača ovaj princip i zahtijeva od naručioca da obrazloži razloge za neizdjeljivanje.

Pita se naručilac:

(a) Da li je razmotrena mogućnost podjele nabavke u partije po tehnološkim cjelinama (građevinski, termotehnički, hidrotehnički, elektro, slaba struja, lift) — i ako jeste, koji su razlozi da se to nije učinilo?

(b) Da li je procijenjeno koliko kvalifikovanih privrednih subjekata u Crnoj Gori može istovremeno da ispuni sve tehničke i stručne uslove za cjelokupnu nabavku od 650.000 EUR, u kombinaciji sa svim navedenim brend-specifičnim zahtjevima?

Odgovor: Sve tehničke specifikacije su preuzete su iz revidovanog glavnog projekta, koji kao obezbeđujući dokument definiše tehnička rješenja i uslove realizacije. Naručilac pojašnjava da su tehničke specifikacije date kao referentni okvir traženih performansi, a ne kao ograničenje na konkretnog proizvođača, te su dozvoljena ekvivalentna rješenja u skladu sa članom 88 Zakona o javnim nabavkama, uz dokaz ekvivalentnosti. Ponuđena rješenja biće razmatrana kroz ukupne funkcionalne i tehničke karaktersitike sistema, uz uvažavanje odstupanja u pojedinačnim parametrima koja ne utiču na njegovu namejnu i performansu.

Predsjednik Komisije

Milica Vukčević